

I. ĐỌC HIỂU (6,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

Chuyện đời thật không thay đổi qua thời gian. Từ nghìn xưa, cứ như vẫn thế. Con người sinh ra, vào thời đại nào chẳng nữa, hình như lúc nào cũng tìm đường – con đường tiến thân, con đường đi tới hạnh phúc, con đường xây dựng tài sản, con đường ổn định đời sống gia đình, đôi khi cả con đường để củng cố quyền lực. Ai ai, đều như nhau, đều tìm đường, giống như sinh vật lúc nào cũng tìm kiếm miếng ăn! Nhưng con người còn hơn súc vật ở cả tư duy, vì rất nhiều khi sự tìm kiếm mang tính chất tinh thần và tâm lý. Chính vì vậy, sự tìm kiếm phức tạp hơn vì mục tiêu của sự tìm kiếm có thể vô hình chứ không nhất cứ là hữu hình. Sự thỏa mãn trong sự tìm kiếm đôi khi không mang sắc thái chất lượng hay số lượng mà có thể là tâm lý thuần túy.

Từ Thức là một nhân vật có từ xưa, từ một truyền thuyết, nhưng dễ có thể tiêu biểu cho những con người vào thời hiện đại, vì nhu cầu “đi tìm” tồn tại trong mọi thời đại. Xưa kia, Từ Thức đi tìm cảnh tiên, có lẽ tượng trưng cho giấc mơ xa vời. Ngày nay, sự xa vời có thể là một hành tinh cách xa địa cầu của chúng ta hàng triệu cây số, nhưng nó cũng có thể là một thế giới ảo nào đó ngay bên cạnh chúng ta, hay ngay trong tâm trí của chúng ta (...) Nó cũng có thể là những thế giới ảo mà công nghệ thông tin đã tạo ra đầy rẫy giữa thế kỷ XX và XXI. Và có lẽ trong những thập niên, kỷ nguyên sắp tới, đó ai đoán được trước những thế giới mà loài người sẽ chế tạo ra, mọi loại biến thể mà trí tưởng tượng ngày nay chưa thể hình dung. Thế nhưng tôi tin rằng một Từ Thức, bất chấp vào kỷ nguyên nào, sẽ vẫn tồn tại, mãi mê đi tìm. Vì đã là con người thì sẽ có sự đi tìm. Một cuộc hành trình đi đâu không biết, nhưng cứ đi đã. (...)

Tôi đã xin phép chọn Từ Thức vào tựa cho sách của mình, để diễn tả nỗi khắc khoải mà con người Việt Nam hiện đại đang sống mỗi giây, mỗi lúc. (...)

(*Một đời như kẻ tìm đường* – Phan Văn Trường – NXB Trẻ, H, 2019, tr77-78)

Thực hiện các yêu cầu:

Câu 1: Theo anh/chị, vì sao tác giả lại sử dụng nhân vật Từ Thức để làm bằng chứng cho vấn đề *nhu cầu đi tìm tồn tại trong mọi thời đại*?

Câu 2: Phân tích tác dụng của biện pháp tu từ chêm xen trong câu văn *Con người sinh ra, vào thời đại nào chẳng nữa, hình như lúc nào cũng tìm đường – con đường tiến thân, con đường đi tới hạnh phúc, con đường xây dựng tài sản, con đường ổn định đời sống gia đình, đôi khi cả con đường để củng cố quyền lực*.

Câu 3: Nhận xét về mối quan hệ giữa luận điểm và lí lẽ trong luận điểm: *sự tìm kiếm tinh thần/tâm lý phức tạp hơn vật chất*.

Câu 4: Anh/Chị có đồng tình với quan điểm của tác giả *Một cuộc hành trình đi đâu không biết, nhưng cứ đi đã không?* Vì sao?

Câu 5: Phân tích tác động của văn bản tới cảm xúc và định hướng giá trị của cá nhân anh/chị.

II. VIẾT (14,0 điểm)

Câu 1 (4,0 điểm)

Từ nội dung văn bản Đọc hiểu và trải nghiệm cá nhân, anh/chị hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về vấn đề làm thế nào để không *lạc lối* trong thế giới công nghệ hiện nay.

Câu 2 (10,0 điểm)

Bản về thơ, PGS. TS Lê Quang Hưng viết: *Khi nhà thơ thành thực đi đến tận lòng mình thì sẽ gặp trái tim nhân loại, sẽ chạm tới nỗi lòng của bao người. Đường như thơ càng “riêng” thì lại càng*

để thành “của chung”. (Lê Quang Hưng, *Những quan niệm những thế giới nghệ thuật văn chương*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, tr.63)

Anh/Chị hãy viết bài văn nghị luận làm rõ tính “riêng” và “của chung” trong bài thơ sau của nhà thơ Hoàng Phủ Ngọc Tường:

(1) Chắc em sẽ không quên
Dù chúng mình chỉ về những ngày rất vội
Hà Nội - phố dài - mái ngói
Và màu lá xanh như ngọc trên đầu

(2) Chắc em nhớ hoài
Cây liễu xưa vẫn đứng bên hồ
Như một bóng người Hy Lạp cổ
Trên thân hình vạm vỡ
Nổi trâm tư mơ mộng nghìn năm
Mùa hè là con chim ăn trái xanh
Làm rụng sáu xuống mặt đường im lặng
Cây cơm nguội ửng vàng nhớ nắng
Những phố bàng đông đúc trẻ con

(3) Anh đã qua những thành phố biếc xanh
Thành phố đường me lá nhỏ rung rinh
Thành phố tóc thề áo trắng
Thành phố đứng bên hồ trầm lặng
Giữa đôi thông mặc áo sương mù
Những nơi đó anh lớn lên
Những năm còn trẻ
Ôi những năm không yên
Có nhiều khi anh lặng nhìn một ngọn lá xanh bên đường
Chợt sững sờ muốn khóc
Như trong anh một cái gì đã mất

(4) Thế đấy, nhưng có bao giờ, bao giờ
Như giữa lòng Hà Nội chiều nay
Anh đưa em đi dưới những hàng cây
Mà bỗng thấy lòng mình yên tĩnh quá
Nổi yên như điều kỳ lạ
Ngỡ lòng anh chưa có bao giờ.

(Trích *Một thân cây một tàng lá một bông hoa* - Hoàng Phủ Ngọc Tường, *Trăm năm còn gió heo may* - Lâm Thị Mỹ Dạ, Hoàng Phủ Ngọc Tường, NXB Hội Nhà Văn, 2024, tr.116-117)

Chú thích

(1) Hoàng Phủ Ngọc Tường (1942 – 2023) là một nhà văn, nhà thơ tiêu biểu của văn học Việt Nam hiện đại, đặc biệt nổi tiếng với thể loại bút kí và tùy bút. Ngoài vai trò nhà văn, Hoàng Phủ Ngọc Tường còn là một nhà thơ với những sáng tác trữ tình, mang đậm chất suy tư triết lí và cảm hứng chính luận. Thơ ông thường thể hiện tình yêu sâu sắc với quê hương, đất nước, cùng với những chiêm nghiệm về cuộc đời, con người.

(2) Bài thơ sáng tác vào tháng 10/1973, sau lễ cưới của Hoàng Phủ Ngọc Tường với nhà thơ Lâm Thị Mỹ Dạ tổ chức tại Hà Nội.

-----Hết-----

Họ và tên thí sinh:..... Số báo danh:.....

Họ và tên, chữ ký của Giám thị 1:.....

Họ và tên, chữ ký của Giám thị 2:.....